

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (tredje avdelningen)
den 13 mars 2003 *

I mål T-125/01,

José Martí Peix, SA, Huelva (Spanien), företrätt av advokaterna
J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier och D. Domínguez Pérez,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av L. Visaggio,
sedan av S. Pardo Quintillán, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten
J. Guerra Fernández, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: spanska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 19 mars 2001 om att sätta ned det stöd som beviljats José Martí Peix, SA genom kommissionens beslut K(91) 2874 slutlig/11 av den 16 december 1991, i dess lydelse enligt kommissionens beslut K(93) 1131 slutlig/4 av den 12 maj 1993, för bildandet av ett gemensamt företag inom fiskerisektorn,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts samt domarna J. Azizi och M. Jaeger, justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 28 november 2002,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Den 18 december 1986 antog rådet förordning (EEG) nr 4028/86 om gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbrukssektorernas struktur (EGT L 376, s. 7). I denna förordning, i dess successivt ändrade lydelse

enligt rådets förordning (EEG) nr 3944/90 av den 20 december 1990 (EGT L 380, s. 1), rådets förordning (EEG) nr 2794/92 av den 21 september 1992 (EGT L 282, s. 3) samt rådets förordning (EEG) nr 3946/92 av den 19 december 1992 (EGT L 401, s. 1), föreskrivs i avdelning VIa (artikel 21a—21d) att kommissionen kan bevilja olika typer av ekonomiskt stöd till gemensamma fiskeföretags projekt under förutsättning att projekten uppfyller de villkor som fastställs däri. Stödbeloppet varierar beroende på de berörda fartygens ålder och tonnage.

- 2 Ett ”gemensamt företag” definieras i artikel 21a i förordning nr 4028/86 på följande sätt:

”Med gemensamt företag avses i detta avsnitt ett civilrättsligt bolag som bildats av en eller flera fartygsägare i gemenskapen och en eller flera parter i ett tredje land med vilket gemenskapen har ingått formella förbindelser, associerade genom ett avtal om gemensamt företag för att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen under det tredje landets överhöghet eller jurisdiktion, för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad.”

- 3 I artikel 21d.1 och 21d.2 i förordning nr 4028/86 fastställs närmare bestämmelser om ingivande av ansökan om ekonomiskt stöd och om förfarandet för beviljande därav. I tredje punkten i samma artikel anges för projekt som beviljats ekonomiskt stöd att mottagaren skall tillsända kommissionen och medlemsstaten regelbundna rapporter om det gemensamma företags verksamhet.

4 I artikel 44.1 i förordning nr 4028/86 föreskrivs följande:

”Under hela tiden för gemenskapens ingripande skall den myndighet eller det organ som av den aktuella medlemsstaten har utsetts härtill, på kommissionens anmodan tillstålla denna alla handlingar av vilka det framgår att de ekonomiska och andra villkor som uppställs för varje enskilt projekt är uppfyllda. Kommissionen kan i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 47 besluta att stödet tills vidare inte skall utbetalas, att det skall nedsättas eller dras in,

— om projektet inte genomförs som planerat, eller

— om vissa av de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda, eller

— ...

Beslut härom skall meddelas den aktuella medlemsstaten och mottagaren av stödet.

Kommissionen skall återkräva dessa belopp, om utbetalningen inte var eller inte längre är berättigad.”

5 Den 21 juni 1991 antog kommissionen förordning (EEG) nr 1956/91 om tillämpningsbestämmelser för förordning (EEG) nr 4028/86 i fråga om åtgärder för att främja bildandet av gemensamma företag (EGT L 181, s. 1).

- 6 I artikel 5 i förordning nr 1956/91 anges följande: Utbetalning av gemenskapsstödet sker först då det gemensamma företaget har bildats i det berörda tredje landet och de överförda fartygen slutgiltigt har avförts från gemenskapsregistret och registrerats i en hamn i det tredje land där det gemensamma företaget har sitt säte. Om gemenskapsstödet helt eller delvis består i ett bidrag i pengar kan, under förutsättning att de nämnda villkoren är uppfyllda, en första betalning ske som inte överstiger åttio procent av det totalt beviljade bidraget. Ansökan om utbetalning av återstoden av bidraget skall åtföljas av den första regelbundna rapporten om det gemensamma företagens verksamhet. Ansökan kan göras tidigast tolv månader efter utbetalningen av det första beloppet.
- 7 Enligt artikel 6 i förordning nr 1956/91 skall de regelbundna rapporter som avses i artikel 21d.3 i förordning nr 4028/86 inges till kommissionen var tolfte månad under tre år i rad. Rapporterna skall innehålla de uppgifter som anges i bilaga III till förordning nr 1956/91 och skall utformas på det sätt som föreskrivs i nämnda bilaga.
- 8 I artikel 7 i förordning nr 1956/91 anges följande:

”Medlemsstaterna skall under perioden av tre år efter utbetalningen av återstoden av stödet för kommissionens räkning bevara alla verifikationer eller bevitnade kopior av dessa som ligger till grund för beslut om att bevilja stöd enligt förordning (EEG) nr 4028/86 och sökandenas samtliga handlingar.”

- 9 I del B i bilaga I till förordning nr 1956/91 finns en anmärkning med rubriken ”Viktigt” med följande lydelse:

”Sökanden(a) erinras om att ett gemensamt företag, för att beviljas bidrag enligt förordning (EEG) nr 4028/86 i dess ändrade lydelse enligt förordning (EEG) nr 3944/90, skall uppfylla följande villkor:

- Företagets fartyg skall ha en längd mellan perpendiklarna som överstiger tolv meter, vara tekniskt lämpade för det planerade fisket, ha varit i drift i över fem år, föra en medlemsstats flagg och vara registrerade i en gemenskapshamn. Det gemensamma företaget skall dock slutgiltigt överföra fartygen till det tredje land som berörs...

- Företagets syfte skall vara att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen under det tredje landets överhöghet och/eller jurisdiktion.

- Företaget skall vara avsett att i första hand leverera till gemenskapens marknad.

- Företaget skall vara upprättat genom ett avtal om gemensamt företag.”

- 10 Den 18 december 1995 antog rådet förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1), vari anges bland annat följande:

”Artikel 1

1. För att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen antas härmed allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten.

2. Med oegentligheter avses varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning.

...

Artikel 3

1. Preskriptionstiden för att vidta åtgärder är fyra år från det att den oegentlighet som avses i artikel 1.1 begicks. Kortare preskriptionstider, dock inte under tre år, kan emellertid föreskrivas i de regler som gäller för vissa sektorer.

För kontinuerliga eller upprepade oegentligheter löper preskriptionstiden från den dag då oegentligheten upphörde. För fleråriga program sträcker sig preskriptionstiden åtminstone fram till programmets definitiva avslutning.

Preskriptionstiden avbryts av varje åtgärd som den behöriga myndigheten underrättar den berörda personen om och som har till syfte att utreda eller beivra oegentligheten. Preskriptionstiden börjar åter löpa efter varje åtgärd som innebär avbrott.

Preskriptionen inträder emellertid senast den dag då en tid som motsvarar den dubbla preskriptionstiden löper ut utan att den behöriga myndigheten beslutat om någon sanktion, utom i de fall då det administrativa förfarandet inställts i enlighet med artikel 6.1.”

Bakgrund till tvisten

- 11 I oktober 1991 ansökte bolaget José Martí Peix SA (nedan kallad sökanden) genom de spanska myndigheterna om ekonomiskt gemenskapsstöd hos kommissionen. Ansökan gjordes med stöd av förordning nr 4028/86 och avsåg ett projekt att bilda ett spansk-angolanskt gemensamt fiskeföretag. För detta projekt skulle de tre fartygen Pondal, Periloja och Sonia Rosal överföras för fiskeverksamhet till det gemensamma företaget som bildats av sökanden, det portugisiska bolaget Iberpesca — Sociedades de Pesca L.^{da} och en angolansk delägare, Empromar N'Gunza.

- 12 Genom beslut av den 16 december 1991 (nedan kallat beslutet om beviljande) beviljade kommissionen det i föregående punkt nämnda projektet (projekt SM/ESP/17/91, nedan kallat projektet) gemenskapsstöd, med ett belopp av högst 1 349 550 ecu. I beslutet föreskrevs att Konungariket Spanien skulle komplettera gemenskapsstödet med ett stöd på 269 910 ecu.

- 13 Det gemensamma företaget, med namnet Ibermar Empresa de Pesca L.^{da} bildades och registrerades i november 1992 i Luanda, Angola. I december 1992 registrerades det gemensamma företags tre fartyg i Luandas hamn.

- 14 Den 12 maj 1993 antog kommissionen, efter en ansökan från sökanden, ett beslut om ändring av beslutet om beviljande. Ändringen bestod i att delägaren från tredje land, Empromar N'Gunza, byttes ut mot bolaget Marang, Pesca och Industrias de Pesca L.^{da}.

- 15 Den 18 maj 1993 mottog kommissionen, genom de spanska myndigheterna, en ansökan, daterad den 10 maj 1993, om att den första delen av stödet skulle betalas ut. Ansökan åtföljdes av en rad handlingar och intyg om det gemensamma företags bildande, om att fartygen hade registrerats i Luandas hamn, om att de hade avförts från gemenskapsregistret och om att erforderliga fiskelicenser hade erhållits.

- 16 Den 24 juni 1993 betalade kommissionen ut 80 procent av stödet.

- 17 Den 20 maj 1994 ingav sökanden en ansökan till de spanska myndigheterna om att återstoden av stödet skulle utbetalas. Ansökan åtföljdes av en första

regelbunden rapport som omfattade verksamhetsperioden den 20 april 1993—den 20 april 1994. I denna rapport angavs bland annat följande:

”Vår långsiktiga målsättning har måst ändras på grund av Pondals haveri den 20 juli 1993. Vi ansökte omedelbart hos de ansvariga fiskerimyndigheterna i Angola om att Pondal skulle ersättas av ett av våra andra fartyg. Vid tidpunkten för denna rapport avfattande har vi dock ännu inte beviljats tillstånd att genomföra utbytet av fartyg...”

- 18 Kommissionen mottog den i föregående punkt angivna ansökan den 7 september 1994 och betalade ut återstoden av stödet den 14 september 1994.

- 19 Den 6 november 1995 mottog kommissionen den andra regelbundna rapporten, daterad den 19 juni 1995, som avsåg verksamhetsperioden den 20 maj 1994—den 20 maj 1995. I denna rapport omtalades Pondals haveri den 20 juli 1993 och det gjordes gällande att problem uppstått att ersätta detta fartyg på grund av de angolanska myndigheternas passivitet.

- 20 Eftersom kommissionen inte hade fått den tredje regelbundna verksamhetsrapporten begärde den uppgifter härom av de spanska myndigheterna genom skrivelse av den 20 december 1996. Dessa svarade, genom skrivelse av den 22 januari 1997, att rapporten höll på att utarbetas.

- 21 Den 20 februari 1997 mottog de spanska myndigheterna en skrivelse från sökanden, daterad den 31 januari 1997. Sökanden hävdade att det förelåg svårigheter att driva det gemensamma företaget på grund av de krav som den angolanske delägaren ställde. Sökanden hemställde på grund av dessa svårigheter

om ett byte av tredje land för fartygen Periloja och Sonia Rosal. I skrivelsen meddelade sökanden att dessa två fartyg hade överförts till det gemensamma företaget Peix Camerún SARL och hemställde att få redovisa den tredje regelbundna verksamhetsrapporten utifrån det sistnämnda företags situation.

- 22 Genom en skrivelse av den 4 februari 1997 som inkom till kommissionen den 5 mars 1997 tillsände de spanska myndigheterna kommissionen sökandenas hemställan tillsammans med relevanta handlingar och förklarade sig tillstyrka nämnda hemställan.
- 23 Den 4 april 1997 svarade kommissionen de spanska myndigheterna att den tredje regelbundna verksamhetsrapporten skulle ha givits in i september 1996 och att denna rapport följaktligen skulle ha presenterats som en fortsättning på de föregående rapporterna och inte i det nya perspektiv som sökanden föreslagit.
- 24 Genom skrivelse av den 18 juni 1997 begärde kommissionen att de spanska myndigheterna skulle översända den tredje regelbundna verksamhetsrapporten så snart som möjligt.
- 25 I september 1997 inkom den tredje regelbundna verksamhetsrapporten avseende perioden den 20 maj 1995—den 20 maj 1996 till kommissionen. Det gjordes däri gällande att den angolanske delägarrens agerande hindrade den normala fiskeriverksamheten. Det angavs att de sista lossningarna av fisk från Angola skedde i mars 1995 och att gemenskapsdelägarna, med hänsyn till svårigheterna som berodde på det ovannämnda agerandet, hade beslutat att sälja sina andelar i det gemensamma företaget till den angolanske delägaren och att köpa tillbaka de fartyg som berördes av projektet. I rapporten angavs att sökanden, efter att fartygen hade köpts tillbaka, hade överfört dem till en hamn i Nigeria där de reparerades fram till år 1996.

- 26 Genom skrivelse av den 6 mars 1998 tillhandahöll sökanden de spanska myndigheterna, som svar på deras begäran av den 26 februari 1998, förtydliganden i fråga om projektets genomförande. I den nämnda skrivelsen angavs att det gemensamma företags fartyg hade lämnat angolanskt vatten under det första tertialet år 1995. Av handlingar som bifogats denna skrivelse framgick att gemenskapsskeppsredarnas överlåtelse av sina andelar i det gemensamma företaget till den angolanske delägaren ägde rum den 3 februari 1995.
- 27 Genom skrivelse av den 26 juni 1998 begärde kommissionen uppgifter om projektets status hos de spanska myndigheterna. Som svar på denna skrivelse sände de spanska myndigheterna den 2 juli 1998 sökandens skrivelse av den 6 mars 1998 till kommissionen.

Administrativt förfarande

- 28 I en skrivelse av den 26 juli 1999 till sökanden och de spanska myndigheterna lät herr Cavaco, generaldirektör för kommissionens generaldirektorat Fiske (GD XIV) meddela att kommissionen, i enlighet med artikel 44.1 i förordning nr 4028/86, hade beslutat att nedsätta det stöd som ursprungligen beviljats för projektet. Skälet till nedsättningen var att det gemensamma företaget, i strid med de krav som fastställs i den nämnda förordningen och i förordning nr 1956/91, inte hade utnyttjat fiskeresurserna i det tredje land som angavs i beslutet att bevilja stöd under en period av tre år. I fråga om fartyget Pondal angavs i denna skrivelse att man av de handlingar som kommissionen mottagit kunde sluta sig till att detta fartyg hade bedrivit verksamhet från den 20 april till den 20 juli 1993, då det havererade. Verksamheten bedrevs således under tre månader vilket motiverade att stödet sattes ned med 160 417 ecu. Det tillades emellertid att kommissionens beräkning var villkorad av att kommissionen erhöll uppgifter som visade att det ovannämnda haveriet utgjorde ett fall av force majeure.

Beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal angavs att det av kommissionens uppgifter framgick att dessa två fartyg hade bedrivit verksamhet för det gemensamma företags räkning i angolanskt vatten under tiden den 20 april 1993—den 20 april 1994 och den 20 maj 1994—den 3 februari 1995, då sökanden sålde sina andelar i det nämnda företaget. Det rörde sig således om en period på sammanlagt 21 månader, vilket motiverade att stödet sattes ned med 114 520 ecu. Den sammanlagda nedsättningen uppgick således till 274 937 ecu, vilket belopp kommissionen avsåg att återkräva av sökanden eftersom hela stödet tidigare hade betalats ut till denna. I skrivelsen angavs att om sökanden inte formellt godkände den föreslagna lösningen inom 30 dagar skulle kommissionen fortsätta nedsättningsförfarandet.

- 29 Den 5 oktober 1999 tillsände sökanden kommissionen sina synpunkter på dess skrivelse av den 26 juli 1999. I sak lämnade sökanden uppgifter som visade att fartyget Pondals haveri utgjorde ett fall av force majeure och att sökanden hade försökt ersätta Pondal med ett annat av sina fartyg men att detta hade varit omöjligt på grund av de angolanska myndigheternas inställning. Beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal förklarade sökanden att det var de svårigheter som den angolanske delägaren orsakade som hade gjort sökanden tvungen att förlägga dessa fartygs verksamhet till kamerunskt vatten. Sökanden angav närmare att denna ändring hade meddelats de spanska myndigheterna i januari 1997. Sökanden framhöll att de formella krav som gällde för att bilda och driva det gemensamma företaget hade uppfyllts och att företags verksamhet var avsedd att i första hand tillgodose gemenskapens marknad.
- 30 Den 9 november 1999 hölls ett möte med kommissionen och sökanden.
- 31 Efter detta möte sände sökanden den 18 februari 2000 en inlägga med yttrande till kommissionen. Sökanden angav däri att preskription inträtt beträffande de omständigheter som kommissionen kritiserade. Sökanden hävdade vidare att kommissionen hade åsidosatt omsorgsprincipen och principen om god förvaltning.

- 32 Genom en skrivelse av den 25 maj 2000 till sökanden och de spanska myndigheterna angav herr Smidt, generaldirektör för GD Fiske vid kommissionen, att en genomläsning av de handlingar som sökanden lagt fram den 5 oktober 1999 visade att Pondals haveri hade ägt rum den 13 januari 1993 och inte den 20 juli 1993 som sökanden fram till dess uppgett för kommissionen. Han angav vidare att det förhållandet att nämnda haveri inte angavs i den ansökan om utbetalning av den första delen av stödet som sökanden gjorde i maj 1993, och att den 20 juli 1993 angavs som datum för haveriet i den första och den andra regelbundna verksamhetsrapporten för det gemensamma företaget, utgjorde sådana oegentligheter som kunde motivera att en del av stödet avseende det berörda fartyget drogs in. Denna del av stödet motsvarade 525 000 ecu. Kommissionen bekräftade den ståndpunkt som den framfört den 26 juli 1999 beträffande det gemensamma företagens två andra fartyg och det angavs i denna skrivelse att det sammanlagda nedsättningsbeloppet avsågs uppgå till 639 520 ecu. I skrivelsen redovisades också kommissionens invändningar mot sökandens påstående om att preskription inträtt beträffande de avsedda nedsättnings- och återkrävandeåtgärderna. Kommissionen angav att om sökanden inte inom 30 dagar meddelade att den godkände den föreslagna lösningen eller inkom med uppgifter som kunde föranleda kommissionen att ändra uppfattning skulle denna fortsätta nedsättnings- och återkrävandeförfarandet.
- 33 Den 10 juli 2000 tillsände sökanden kommissionen sitt yttrande över dennas skrivelse av den 25 maj 2000. Vad gäller fartyget Pondal redovisade sökanden i sak följande. Pondal havererade den 13 januari 1993 men avregistrerades inte från det angolanska registret förrän den 20 juli 1993, vilket meförde att haveriet inte nämndes i ansökan om utbetalning av den första delen av stödet och att det sistnämnda datumet angavs i den första regelbundna verksamhetsrapporten. Beträffande de två andra fartygen gjorde sökanden gällande att den i januari 1997 hade underrättat de spanska myndigheterna om bytet av tredje land. Sökanden åberopade även sin goda tro i detta ärende.
- 34 Den 19 mars 2001 beslutade kommissionen att sätta ned det stöd som beviljats projektet till 710 030 euro och ålade sökanden att återbetala beloppet 639 520 euro till kommissionen (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

Förfarande

- 35 Det är i detta sammanhang som sökanden, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 8 juni 2001 har väckt talan om att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras.
- 36 Efter det att referenten hade avgett sin rapport beslutade förstainstansrätten (tredje avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en åtgärd för processledning enligt artikel 64 i förstainstansrättens rättegångsregler ställde rätten vidare skriftligen en fråga till kommissionen. Denna besvarade frågan inom föreskriven tidsfrist.
- 37 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid förhandlingen den 28 november 2002.

Parternas yrkanden

- 38 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att talan kan upptas till sakprövning,

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

- förordna om de åtgärder som rätten finner lämpliga för att kommissionen skall dels fullgöra de skyldigheter som följer av artikel 233 EG, dels, i synnerhet, ompröva ärendet, och

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

39 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan och

- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

40 Förutsättningarna för att uppta en talan till sakprövning utgör tvingande rätt, varför förstainstansrätten ex officio kan pröva dessa förutsättningar i enlighet med artikel 113 i rättegångsreglerna. Det ankommer således på förstainstansrätten att ex officio pröva om de olika yrkandena i ansökan kan tas upp till prövning.

41 Förstainstansrätten konstaterar i förevarande fall att sökanden i sitt tredje yrkande (se punkt 38 ovan) begär att rätten skall rikta ett föreläggande till kommissionen.

- 42 Enligt fast rättspraxis kan förstainstansrätten emellertid inte rikta förelägganden till gemenskapsinstitutionerna (domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-5/93 P, DSM mot kommissionen, REG 1999, s. I-4695, punkt 36, och förstainstansrättens dom av den 24 februari 2000 i mål T-145/98, ADT Projekt mot kommissionen, REG 2000, s. II-387, punkt 83). Inom ramen för en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG är gemenskapsdomstolarnas behörighet nämligen begränsad till att kontrollera lagligheten av den rättsakt som ifrågasätts. Om denna ogiltigförklaras åligger det enligt artikel 233 EG den berörda institutionen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen (förstainstansrättens dom av den 27 januari 1998 i mål T-67/94, Ladbroke Racing mot kommissionen, REG 1998, s. II-1, punkt 200, och domen i det ovannämnda målet ADT Projekt mot kommissionen, punkt 84).
- 43 Härav följer att det tredje yrkandet skall avvisas.

Prövning i sak

- 44 Sökanden har åberopat fyra grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser preskription. Den andra, den tredje och den fjärde grunden, som åberopats i andra hand, avser åsidosättande av omsorgsprincipen och principen om god förvaltning, felaktig bedömning och felaktig tolkning av förordning nr 4028/86, respektive åsidosättande av proportionalitetsprincipen.
- 45 Förstainstansrätten prövar först den tredje grunden för att sedan, i tur och ordning, pröva den första, den andra och den fjärde grunden.

Grunden avseende felaktig bedömning och felaktig tolkning av förordning nr 4028/86

- 46 Inom ramen för denna grund har sökanden hävdad att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras i den del stödet avseende fartyget Pondal drogs in, eftersom beslutet vilar på en felaktig bedömning (den första delgrunden) och på en felaktig tolkning av förordning nr 4028/86 (den andra delgrunden).

Den första delgrunden

- 47 Inom ramen för den första delgrunden har sökanden gjort gällande att den inte gjort sig skyldig till någon oegentlighet beträffande fartyget Pondals haveri.
- 48 Sökanden har för det första gjort gällande att den aldrig har förnekat att detta haveri har ägt rum och att den inte heller har försökt dölja detta. Tvärtom har sökanden vid upprepade tillfällen påtalat denna händelse och tillhandahållit såväl kommissionen som de spanska myndigheterna erforderliga uppgifter. Kommissionen kan inte anföra att sökanden har översänt felaktiga uppgifter då sökanden uppgav den 20 juli 1993 såsom datum för haveriet. Detta datum motsvarar nämligen den tidpunkt då fartyget avfördes från det angolanska registret. Detta datum, liksom datumet den 13 januari 1993, då fartyget rent fysiskt försvann, uppgavs för att beskriva fartygets haveri.
- 49 Sökanden har för det andra hävdad att fartyget Pondals haveri påpekades för kommissionen i det gemensamma företagets första regelbundna verksamhetsrapport. Att haveriet inte angavs i ansökan om utbetalning av den första delen av stödet beror på flera omständigheter.

- 50 Handlingar rörande nämnda ansökan tillsändes de spanska myndigheterna i december 1992 och kompletterades i januari 1993. Vid denna tid förfogade inte sökanden över närmare uppgifter om de exakta omständigheterna kring haveriet. Sökanden fick dessa uppgifter först den 4 februari 1993 och valde, för att inte orsaka att de två andra fartygens verksamhet försenades, att göra sin ansökan om utbetalning utan att vänta på att få kännedom om dessa omständigheter. Dessutom avfördes inte fartyget från det angolanska registret förrän den 20 juli 1993, det vill säga efter det att den ovannämnda ansökan hade gjorts. Vidare var utbetalningen av den första delen av stödet villkorad av att det visats att visst administrativt arbete avseende det gemensamma företagets bildande hade fullgjorts och att fartyget avförts från gemenskapsregistret. Det krävdes inte att något visades vad gällde fartygens verksamhet. Slutligen kunde det gemensamma företagets verksamhet fortsättas genom de två andra fartygen under tiden som sökanden försökte ersätta det havererade fartyget. Med hänsyn till dessa omständigheter saknar det betydelse att Pondals haveri meddelades kommissionen först efter det att intyg om att fartyget hade avförts från det angolanska registret hade erhållits och inte vid tidpunkten för avförandet.
- 51 Förstainstansrätten konstaterar att det av nionde skälet i det ifrågasatta beslutet framgår att den oegentlighet som kommissionen framhållit avseende fartyget Pondal består i att sökanden, i sin ansökan daterad den 10 maj 1993 om utbetalning av den första delen av stödet, förteg att detta fartyg havererat den 13 januari 1993 och i att sökanden i den första verksamhetsrapporten som bifogades ansökan om utbetalning av återstoden av stödet av den 20 maj 1994 uppgav den 20 juli 1993 som datum för fartygets haveri.
- 52 Av en väletablerad rättspraxis framgår att sökande och mottagare av stöd har en informations- och lojalitetsplikt som innebär att de skall tillse att de lämnar riktiga uppgifter till kommissionen som inte kan missleda denna. Annars skulle det kontroll- och bevissystem som införts för att kontrollera att villkoren för beviljande av stöd är uppfyllda inte kunna fungera på ett korrekt sätt (förstainstansrättens dom av den 12 oktober 1999 i mål T-216/96, *Conserve Italia* mot kommissionen, REG 1999, s. II-3139, punkt 71). Gemenskapsdomstolen har

understrukit vikten av att denna skyldighet fullgörs ”för att det system som gör det möjligt att kontrollera att gemenskapsfonderna används på ett lämpligt sätt skall fungera tillfredsställande” (domstolens dom av den 24 januari 2002 i mål C-500/99 P, Conserve Italia mot kommissionen, REG 2002, s. I-867, punkt 100). I avsaknad av tillförlitliga uppgifter riskerar projekt som inte uppfyller de ställda kraven annars att beviljas stöd (dom av den 12 oktober 1999 i det ovannämnda målet Conserve Italia mot kommissionen, punkt 71).

- 53 I detta sammanhang är det av särskild betydelse att korrekta uppgifter ständigt ges om de fartyg som ingår i ett gemensamt företags projekt. Förstainstansrätten framhåller nämligen särskilt att det stödbelopp som beviljas projektförvaltaren i enlighet med tillämpliga bestämmelser (se särskilt del A i bilaga I till förordning nr 1956/91) beror på antalet fartyg i det gemensamma företaget, deras tonnage och deras ålder. Uppgifter om de fartyg som överförs till det gemensamma företaget utgör således grundläggande information om det subventionerade projektet. Detta bekräftas i förevarande fall av de uppgifter som återfinns i bilagan till beslutet om beviljande och i ändringsbeslutet av den 12 maj 1993 om de tre fartygens identitet och tekniska egenskaper. Det åligger följaktligen stödmottagaren att korrekt informera kommissionen om varje förändring i projektfartygens situation, i synnerhet vad gäller deras förmåga att bidra till att målen med projektet uppnås i utbyte mot att stöd beviljas. Detta gäller särskilt målet att, enligt tillämpliga bestämmelser (se artikel 21a i förordning nr 4028/86 och del B i bilaga I till förordning nr 1956/91) fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i det berörda tredje landets vatten för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad.

- 54 Förstainstansrätten konstaterar i förevarande fall för det första att sökanden inte har bestritt att ansökan om utbetalning av den första delen av stödet, som inkom till kommissionen i maj 1993, inte innehöll någon uppgift om fartyget Pondals haveri som inträffade den 13 januari 1993.

- 55 Beträffande sökandens argument att den inte fick kännedom om de närmare omständigheterna kring fartyget Pondals haveri förrän efter det att den tillsänt de spanska myndigheterna handlingar om denna ansökan påpekar förstainstansrätten följande. Även om man godtar sökandens påstående att denna inte förfogade över närmare uppgifter om haveriet förrän den 4 februari 1993 medan den hade sänt de nämnda handlingarna till de spanska myndigheterna i december 1992 och i januari 1993, var det ändå så att kommissionen den 4 februari 1993 ännu inte hade utbetalat den första delen av stödet. Det framgår nämligen av handlingarna i målet att intyget om att fartyget Pondal slutgiltigt hade avförts från gemenskapsregistret, vilket krävs enligt artikel 5 i förordning nr 1956/91, utfärdades av de behöriga myndigheterna den 25 mars 1993. Det framgår vidare att den revision och den kontroll av stödvillkoren som enligt del B i bilaga II till förordning nr 1956/91 skall föregå en ansökan om utbetalning utfördes av de spanska myndigheterna den 30 april 1993 respektive den 5 mars 1993. Vidare var det inte förrän den 10 maj 1993 som dessa myndigheter tillsände kommissionen den nämnda ansökan som kommissionen biföll den 24 juni 1993. Innan kommissionen hade fått denna ansökan kunde sökanden, vilket den också var skyldig att göra enligt sin informations- och lojalitetsplikt, anmäla att fartyget Pondal hade havererat då denna omständighet gällde en väsentlig omständighet för stödets beviljande.
- 56 Även om, såsom sökanden har hävdad, utbetalningen av den första delen av stödet enligt artikel 5 i förordning nr 1956/91 inte är avhängig av att en rapport om verksamheten hos det gemensamma företags fartyg läggs fram, och även om de två andra fartygen i det gemensamma företaget kunde säkerställa det nämnda företags verksamhet under tiden som sökanden försökte ersätta fartyget Pondal, är det obestriddligen så att det förhållandet att detta fartyg försvunnit innan den treåriga verksamhetsperiod som föreskrivs i bestämmelserna hade påbörjats, utgör en väsentlig förändring av omständigheterna på vilka beslutet om beviljande var grundat. Sökanden borde spontant och snarast möjligt ha anmält detta för de behöriga myndigheterna. Emellertid var det först i den första regelbundna verksamhetsrapporten som tillsändes de behöriga myndigheterna den 20 maj 1994 som sökanden för första gången nämnde fartyget Pondals haveri, vilket hade inträffat mer än 16 månader tidigare.

- 57 Sökanden kan inte motivera det förhållandet att fartyget Pondals haveri inte nämndes i handlingarna om utbetalning av den första delen av stödet med att fartyget inte avfördes från det angolanska registret förrän den 20 juli 1993. Det var nämligen haveriet den 13 januari 1993 och inte avförandet från det angolanska registret den 20 juli 1993 som gjorde att fartyget Pondal inte kunde förverkliga målet med projektet, det vill säga att utnyttja fiskeresurserna i angolanskt vattnen för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad. Sedan sökanden en gång informerats om haveriet var sökanden enligt informations- och lojalitetsplikten gentemot kommissionen skyldig att utan dröjsmål anmäla detta förhållande som påverkat en väsentlig del i projektet, utan att vänta på att fartyget definitivt hade avförts från det angolanska registret.
- 58 Förstainstansrätten påpekar vidare att sökanden, såsom framgår av nionde skälet i det ifrågasatta beslutet, i den första regelbundna rapporten som gällde det gemensamma företagets verksamhet den 20 april 1993—den 20 april 1994 angav den 20 juli 1993 som datum för fartyget Pondals haveri. I den nämnda rapporten finns nämligen följande utdrag: ”Vår långsiktiga målsättning har måst ändras på grund av Pondals haveri den 20 juli 1993.” Sökanden har således, vilket kommissionen har hävdad i det ifrågasatta beslutet, i den första regelbundna verksamhetsrapporten lämnat felaktiga uppgifter beträffande datumet för fartyget Pondals haveri genom att placera detta datum vid den tid då fartyget avfördes från det angolanska registret.
- 59 För att avfärda denna kritik har sökanden åberopat att datumet den 13 januari 1993 då fartyget rent fysiskt försvann och datumet den 20 juli 1993 då fartyget definitivt avfördes från det angolanska registret är likvärdiga såsom information om fartyget Pondals haveri.
- 60 Detta argument kan dock inte godtas. Genom att i den första verksamhetsrapporten ange den 20 juli 1993 som datum för fartyget Pondals haveri har sökanden nämligen vidmakthållit intrycket att fartyget Pondal hade bedrivit fiskeriverksamhet för det gemensamma företagets räkning under perioden den

20 april—den 20 juli 1993. Det skall tilläggas, såsom kommissionen med rätta påpekat, att översiktstabellerna över fiskeverksamheten och erhållna fångster som bilagts den första regelbundna verksamhetsrapporten innehöll uppgifter om fångster som fartyget Pondal påstods ha gjort i Angolas fiskezon under den ovannämnda perioden. Tvärtemot vad sökanden gjorde gällande vid förhandlingen finns det ingen uppgift som ger stöd för att uppgifterna i dessa tabeller motsvarar de uppgifter som sökanden fått från tullmyndigheterna under den period som rapporten avser och som rörde fångster som erhållits för det gemensamma företagets räkning före denna period. Med hänsyn till de olika uppgifter som fanns i den första verksamhetsrapporten och i de tabeller som bifogats denna — vilka uppgifter för övrigt bekräftades i den andra regelbundna rapporten (se punkt 19 ovan) — trodde kommissionen, vilket dess skrivelse av den 26 juli 1999 till sökanden och de spanska myndigheterna vittnar om, att fartyget Pondal hade bedrivit verksamhet i angolanskt vatten under tre månader. Detta ledde kommissionen till att i denna skrivelse endast förutse en tidsproportionell nedsättning avseende detta fartyg trots att det inte hade förekommit någon verksamhet. Förstainstansrätten konstaterar således att sökanden, vad gäller detta fartyg, har lämnat felaktiga uppgifter som vilselett kommissionen. Genom att göra detta har sökanden åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt (se punkterna 52 och 53 ovan).

- 61 Förstainstansrätten finner mot denna bakgrund att kommissionens konstaterande av oegentligheter i det ifrågasatta beslutet vad gällde fartyget Pondals haveri är välgrundat.
- 62 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den första delgrunden.

Den andra delgrunden

- 63 Inom ramen för den andra delen av grunden har sökanden hävdat att nedsättningen av stödet, i den del denna motiverats med att det havererade fartyget inte

ersatts av ett annat fartyg, saknar rättslig grund. Till skillnad från rådets förordning (EG) nr 2792/1999 av den 17 december 1999 om föreskrifter och villkor för gemenskapens strukturstöd inom fiskerisektorn (EGT L 337, s. 10), som nu är i kraft, föreskrevs det i de bestämmelser som var tillämpliga vid tiden för de tvistiga omständigheterna inte någon skyldighet att göra ett sådant ersättande av fartyg.

- 64 Förstainstansrätten konstaterar emellertid att kommissionen i det ifrågasatta beslutet inte har uttryckt någon kritik mot att fartyget Pondal inte ersatts. Såsom har angetts i punkt 51 ovan gäller dess konstaterande om oegentligheter beträffande detta fartyg att sökanden åsidosatt sin skyldighet att lojalt lämna information.
- 65 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den andra delgrunden.
- 66 Med hänsyn till ovanstående skall grunden avseende felaktig bedömning och felaktig tolkning av förordning nr 4028/86 underkännas i sin helhet.

Grunden avseende preskription

- 67 Inom ramen för denna grund har sökanden hävdat att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras eftersom preskription inträtt beträffande de omständigheter som motiverade nedsättningen av stödet när beslutet fattades.

- 68 Sökanden har gjort gällande att preskriptionsprincipen, som är en allmän straffrättslig princip i de nationella rättsordningarna, även är tillämplig på förvaltningsområdet. Dessutom har kommissionen, enligt rättspraxis, inte exklusiv behörighet att fastställa preskriptionstider, utan denna behörighet äger gemenskapslagstiftaren (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 14 december 1972 i mål 7/72, Boehringer mot kommissionen, REG 1972, s. 1281, svensk specialutgåva, volym 2, s. 61, och av den 27 mars 1990 i mål C-10/88, Italien mot kommissionen, REG 1990, s. I-1229). I den speciallagstiftning (förordningarna nr 4028/86 och nr 1956/91) och den allmänna lagstiftning (förordning nr 2988/95) som är tillämplig i förevarande fall finns emellertid olika bestämmelser om preskriptionstider.
- 69 Det följer nämligen för det första av artikel 44.1 första meningen i förordning nr 4028/86 (se punkt 4 ovan) att kommissionens möjlighet att återkräva belopp om utbetalningen inte var berättigad är begränsad till den tid som gemenskapens ingripande varar. Denna tid löper ut när den tredje regelbundna rapporten över det gemensamma företagets verksamhet presenteras. Preskription skall således anses ha inträtt efter det att denna rapport granskats, vilket såsom granskning av ett anmält statligt stöd kräver två månader (se domstolens dom av den 11 december 1973 i mål 120/73, Lorenz, REG 1973, s. 1471; svensk specialutgåva, volym 2, s. 177). I förevarande fall presenterades den tredje regelbundna rapporten den 3 juli 1997 varför preskription avseende de omtvistade omständigheterna inträdde den 3 september 1997.
- 70 För det andra framgår det av artikel 7 i förordning nr 1956/91 (se punkt 8 ovan) att kommissionen, efter det att en frist på tre år räknat från utbetalningen av återstoden av stödet, inte längre kan begära in handlingar från de berörda nationella myndigheterna och följaktligen inte heller nedsätta eller dra in stödet. Härav följer att preskription i förevarande fall enligt denna artikel inträtt den 20 juni 1997.
- 71 I artikel 3 i förordning nr 2988/95 (se punkt 10 ovan) föreskrivs för det tredje en preskriptionstid för att vidta åtgärder på fyra år från det att oegentligheten begicks. Denna bestämmelse, tillämpad i förevarande fall, innebär att kommis-

sionens åtgärder den 26 juli 1999 avseende den påstådda oegentligheten rörande fartyget Pondal var otillåtna på grund av preskription, eftersom vid denna tidpunkt mer än fyra år hade gått sedan haveriet den 13 januari 1993. Det ifrågasatta beslutet har dessutom antagits mer än åtta år efter haveriet. I såväl den första som den andra regelbundna rapporten nämndes detta haveri, varför den oegentlighet som sökanden påstår ha gjort sig skyldig till vad gäller detta fartyg inte kan anses som en oegentlighet i den mening som avses i den ovannämnda förordningen.

72 Beträffande det gemensamma fartygets två andra fartyg har sökanden ifrågasatt det oegentliga i att deras verksamhet avbröts år 1995 och år 1996 och att de överfördes till ett annat land utan förhandsgodkännande från kommissionen. Sökanden har gjort gällande att kommissionen i praktiken godkänner ett byte av verksamhetsland om det strukturella syftet med projektet bibehålls. Sökanden avsåg dessutom att garantera de berörda fartygens lönsamhet genom att placera dem utanför angolanskt vatten och genom att överföra dem till ett gemensamt företag som mottog ekonomiskt gemenskapsstöd. Under alla förhållanden är kommissionens åtgärder den 26 juli 1999 likaså otillåtna på grund av preskription med tillämpning av artikel 3 i förordning nr 2988/95, eftersom mer än fyra år hade förflutit vid denna tidpunkt från det att dessa fartyg hade avförts från det angolanska registret i mars 1995.

73 Sökanden har ifrågasatt att de spanska myndigheternas skrivelse av den 26 februari 1998 kan anses utgöra ett preskriptionsavbrott. Sökanden har hävdatt att den spanska förvaltningen inte kan anses utgöra en behörig myndighet i den mening som avses i artikel 3 i förordning nr 2988/95, eftersom denna förvaltnings enda skyldighet är att samarbeta med kommissionen, som är den enda myndigheten som är behörig att skjuta upp utbetalningen av, sätta ned eller dra in ett stöd. Den ovannämnda skrivelsen har under alla förhållanden inte något samband med någon begäran från kommissionen utan utgör följden av en begäran om information från revisionsrätten inom ramen för förberedelserna av dess rapport nr 18/98 om gemenskapens åtgärder för att uppmuntra till bildande av gemensamma företag inom fiskerisektorn (EGT C 393, s. 1, nedan kallad revisionsrättens rapport).

- 74 Förstainstansrätten erinrar om att en preskriptionstid, för att fylla funktionen att garantera rättssäkerheten, i princip måste fastställas i förväg av gemenskapslagstiftaren (se bland annat domstolens dom av den 15 juli 1970 i mål 41/69, ACF Chemiefarma mot kommissionen, REG 1970, s. 661, punkterna 19 och 20, svensk specialutgåva, volym 1, s. 457, och av den 14 juli 1972 i mål 48/69, ICI mot kommissionen, REG 1972, s. 619, punkterna 47 och 48, svensk specialutgåva, volym 2, s. 25, förstainstansrättens dom av den 17 oktober 1991 i mål T-26/89, De Compte mot parlamentet, REG 1991, s. II-781, punkt 68, och av den 15 september 1998 i de förenade målen T-126/96 och T-127/96, BFM och EFIM mot kommissionen, REG 1998, s. II-3437, punkt 67). Fastställandet av preskriptionstidens längd och villkoren för dess tillämpning omfattas av gemenskapslagstiftarens behörighet (dom i det ovannämnda målet ACF Chemiefarma mot kommissionen, punkt 20). Det är dessutom inte möjligt att i preskriptionsfrågor analogt tillämpa främmande lagbestämmelser i det enskilda fallet (dom i det ovannämnda målet BFM och EFIM mot kommissionen, punkt 68).
- 75 I detta sammanhang prövar förstainstansrätten först om de bestämmelser sökanden åberopat innehåller en preskriptionstid och om de är tillämpliga i förevarande fall.
- 76 I fråga om artikel 44.1 första meningen i förordning nr 4028/86 åläggs de berörda nationella myndigheterna genom denna bestämmelse en skyldighet att samarbeta med kommissionen. De åläggs nämligen att under hela tiden för gemenskapens ingripande på kommissionens anmodan tillstålla denna alla handlingar av vilka det framgår att villkoren för att stöd skall beviljas är uppfyllda. I bestämmelsen behandlas inte frågan huruvida preskription kan leda till att kommissionen inte får vidta åtgärder i fråga om uppskjuten utbetalning, nedsättning och indragande av stöd.
- 77 I fråga om artikel 7 i förordning nr 1956/91 föreskrivs häri en skyldighet för medlemsstaterna att under en period av tre år efter utbetalningen av återstoden av stödet för kommissionens räkning bevara alla verifikationer eller bevitnade kopior av dessa som ligger till grund för beräkningen av stödet samt sökandenas samtliga handlingar. I bestämmelsen fastställs inte en preskriptionstid med avseende på kommissionens åtgärder i fråga om uppskjuten utbetalning, nedsättning och indragande av stöd.

78 I fråga om artikel 3 i förordning nr 2988/95 konstaterar förstainstansrätten att det i artikel 3.1 fastställs en preskriptionstid på "fyra år från det att... oegentlighet[en]... begicks". Begreppet oegentlighet, som definieras i artikel 1.2, avser för tillämpningen av denna förordning "varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning" (se punkt 10 ovan).

79 I avsaknad av annan anvisning skall begreppet oegentlighet i artikel 3.1 i förordning nr 2988/95, med hänvisning till den vida innebörd det givits i artikel 1 i nämnda förordning, anses omfatta följande: dels oegentligheter som begås avsiktligt eller genom försummelse och som enligt artikel 5 i denna förordning kan medföra administrativa påföljder, dels sådana oegentligheter som motiverar att endast en sådan administrativ åtgärd som avses i artikel 4 i förordningen vidtas. Utan att det är nödvändigt att ta ställning till huruvida nedsättningen av stödet i förevarande fall skall anses utgöra en administrativ åtgärd enligt artikel 4 i ovannämnda förordning såsom kommissionen hävdade eller en administrativ påföljd enligt artikel 5 nämnda förordning som sökanden hävdade, konstaterar förstainstansrätten att artikel 3 i denna förordning är tillämplig på oegentligheterna i detta mål.

80 Mot denna bakgrund skall prövas huruvida sökandens påstående, grundat på att preskription inträtt enligt artikel 3.1 i förordning nr 2988/95, är välgrundat.

81 Vad för det första gäller omständigheterna kring fartyget Pondals haveri erinrar förstainstansrätten om att den oegentlighet som med rätta konstaterats i det ifrågasatta beslutet består i att sökanden i ett första skede har dolt att haveriet inträffat och, i ett andra skede, har uppgivit ett felaktigt datum beträffande detta.

Det agerande som sökanden klandras för vad avser fartyget Pondals haveri skall betraktas som en kontinuerlig oegentlighet i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95. Föremålet för agerandet har nämligen hela tiden varit detsamma, det vill säga att sökanden åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt vad gäller detta haveri. Förstainstansrätten finner således, i enlighet med denna bestämmelse, att vad gäller oegentligheten beträffande fartyget Pondal började preskriptionstiden att löpa ”från den dag då oegentligheten upphörde”.

82 Sökanden omtalade förvisso fartyget Pondals haveri i det gemensamma företagens första regelbundna verksamhetsrapport som sändes till de spanska myndigheterna den 20 maj 1994. Det var dock, såsom sökanden medgett vid förhandlingen, först i dess svaromål av den 5 oktober 1999 med dess synpunkter på kommissionens skrivelse av den 26 juli 1999 som sökanden för första gången för kommissionen angav det exakta datumet för detta haveri, det vill säga den 13 januari 1993 och inte den 20 juli 1993 som den angett dittills. Mot den bakgrunden finner förstainstansrätten att oegentligheten bestående i att sökanden åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt beträffande fartyget Pondals haveri upphörde den 5 oktober 1999. Sökanden kan under dessa förhållanden inte påstå att preskription inträtt beträffande de omständigheter som konstaterats i det ifrågasatta beslutet angående detta fartyg.

83 Vad för det andra gäller fartygen Periloja och Sonia Rosal framgår det av femte skälet i det ifrågasatta beslutet att den oegentlighet som kommissionen gjort gällande gäller att dessa två fartyg avförts från det angolanska registret i mars 1995, att de inte längre bedrev verksamhet på angolanskt vatten år 1995 och år 1996 och att de överförts vid ett obestämt datum till kamerunskt vatten utan förhandsgodkännande från kommissionen.

84 Inom ramen för denna grund har sökanden i sitt argument avseende artikel 3 i förordning nr 2988/95 anfört att kommissionen vanligtvis godkänner ett byte av tredje land om det strukturella syftet med projektet bibehålls. Sökanden avsåg

dessutom att garantera de berörda fartygens lönsamhet genom att placera dem utanför angolanskt vatten och genom att överföra dem till ett gemensamt företag som var känt för kommissionen eftersom det också mottog ekonomiskt gemenskapsstöd (se punkt 72 ovan).

85 Sådana argument kan dock inte föranleda annan bedömning än att kommissionens konstaterande av oegentligheter är välgrundat. Förstainstansrätten erinrar nämligen om att i enlighet med artikel 21a i förordning nr 4028/86, vari definieras vad som avses med gemensamt företag i nämnda förordning, är syftet med ett sådant företag att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen som ligger under överhögheten eller jurisdiktionen för det tredje land som berörs av företagets bildande, för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad.

86 Med hänsyn till vad som återgetts i föregående punkt utgör den verksamhet som det gemensamma företagets fartyg bedriver inom den fiskezon som hör till det tredje land som gemenskapsskeppsredarens partner härrör från onekligen en väsentlig beståndsdel i projektets genomförande. Såsom kommissionen med fog understrukit i sina inlagor är det absolut nödvändigt att den berörda fiskezonen nyttjas. Nyttjandet krävs för främjande av och stabilitet i de internationella relationer som gemenskapen ingår med tredje länder inom ramen för fiskepolitiken. Detta syfte har understrukits i såväl trettonde skälet i förordning nr 3944/90 om ändring av förordning nr 4028/86 som i tredje skälet i förordning nr 1956/91.

87 Det är av detta skäl som det i förordning nr 1956/91 krävs att exakta uppgifter lämnas till kommissionen om verksamhetszonerna för projektets fartyg dels i ansökan om att stöd skall beviljas, dels i ansökan om att den första delen och återstoden av det beviljade stödet skall betalas ut och dels i de regelbundna rapporterna om det gemensamma företagets verksamhet (bilagorna I—IV till

nämnda förordning). Det är även av detta skäl som kommissionen i del B i bilaga I till förordning nr 1956/91 gör dem som söker ett ekonomiskt gemenskapsstöd särskilt uppmärksamma på att en av förutsättningarna för beviljande av ett sådant stöd är att det gemensamma företagens syfte är att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i det berörda tredje landets farvatten (se punkt 9 ovan).

- 88 I förevarande fall har sökanden inte bestritt att kommissionens kritik i femte skälet i det ifrågasatta beslutet (se punkt 83 ovan) är riktig. Av denna kritik följer att fartygen Periloja och Sonia Rosal inte utnyttjat angolanskt vatten under tre år i strid med kravet i beslutet om beviljande jämfört med tillämpliga bestämmelser.
- 89 Mot denna bakgrund finner förstainstansrätten att konstaterandet av oegentligheter i det ifrågasatta beslutet beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal är välgrundat.
- 90 Förstainstansrätten övergår till att pröva om preskription, såsom sökanden har hävdad, hade inträtt beträffande de omständigheter som utgjorde oegentligheten beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal, när kommissionen vidtog åtgärder.
- 91 De kritiserade omständigheterna beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal skall i detta hänseende anses utgöra en kontinuerlig oegentlighet i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95. Denna oegentlighet har varat fram till den 20 maj 1996, vilket datum, enligt den tredje regelbundna rapporten om det gemensamma företagens verksamhet, utgör slutet på det nämnda företagens obligatoriska treåriga verksamhetsperiod. Vid den tidpunkten hade oegentligheten slutgiltigt den form som påstås i det ifrågasatta beslutet, nämligen att de två ovannämnda fartygen inte hade bedrivit verksamhet i angolanskt vatten under 15 av de 36 månader som utgjorde den ovannämnda perioden. Mot denna bakgrund skall den fyraåriga preskriptionstiden, i enlighet med samma bestämmelse i förordning nr 2988/95, anses har löpt ”från den dag då oegentligheten upphörde,” det vill säga i förevarande fall från den 20 maj 1996.

- 92 Enligt artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95 avbryts preskriptionstiden av varje åtgärd som den behöriga myndigheten underrättar den berörda personen om och som har till syfte att utreda eller beivra oegentligheten.
- 93 I förevarande fall har kommissionen den 26 juli 1999 tillsänt sökanden en skrivelse och informerat denna om ett nedsättningsförfarande knutet till oegentligheter rörande, bland annat, fartygen Perilojas och Sonia Rosals verksamhet. Det framgår av artikel 44.1 i förordning nr 4028/86 (se punkt 4 ovan) att kommissionen utgjorde den behöriga myndigheten i den mening som avses i den i föregående punkt avsedda bestämmelsen för att nedsätta det stöd som beviljats med stöd av nämnda förordning. Skrivelsen av den 26 juli 1999 skall, såsom sökanden själv har uppgivit (se punkterna 71 och 72 ovan) anses avse följden av de ovan nämnda oegentligheterna. Mot denna bakgrund skall skrivelsen anses utgöra en åtgärd som avbryter preskriptionen i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95.
- 94 Även om man med en bokstavlig tolkning av artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 anser att den fyraåriga preskriptionstid som fastställs i denna bestämmelse vad gäller en kontinuerlig oegentlighet löper från den dag då oegentligheten upphörde, trots att den behöriga myndigheten — såsom i förevarande fall — inte fick kännedom om denna oegentlighet förrän senare, konstaterar förstainstansrätten att det förhållandet att skrivelsen av den 26 juli 1999 sändes, vilket skedde innan den fyraåriga tid som började löpa den 20 maj hade löpt ut, innebar att preskriptionen avbröts och att en ny fyraårig tid började löpa från den 26 juli 1999. Härav följer att preskription inte inträtt beträffande de omständigheter som utgjorde oegentligheten beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal när det ifrågasatta beslutet fattades.
- 95 Mot bakgrund av ovanstående kan talan inte vinna bifall på grunden avseende preskription.

Grunden avseende åsidosättande av omsorgsprincipen och principen om god förvaltning

- 96 Inom ramen för denna grund har sökanden hävdade att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras eftersom skyldigheten att agera inom rimlig tid, som omfattas av den allmänna skyldigheten att iakttä omsorg och att sörja för en god förvaltning, har åsidosatts. Kommissionen förhöll sig passiv under en lång period trots att den förfogade över all erforderlig information. Att det ifrågasatta beslutet antogs innebär mot denna bakgrund att principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts.
- 97 Sökanden har gjort gällande att det i enlighet med fast rättspraxis finns en allmän gemenskapsrättslig princip, grundad på kraven på rättssäkerhet och god förvaltning, enligt vilken förvaltningen är skyldig att utöva sin behörighet inom bestämda tidsgränser för att skydda de berättigade förväntningar som de enskilda har på förvaltningen (domstolens dom av den 15 juli 1970 i mål 45/69, Boehringer mot kommissionen, REG 1970, s. 769, punkt 6, av den 3 mars 1982 i mål 14/81, Alpha Steel mot kommissionen, REG 1982 s. 749, av den 26 februari 1987 i mål 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo mot kommissionen, REG 1987, s. 1005, svensk specialutgåva, volym 9, s. 29, förslag till avgörande i denna dom av generaladvokaten Mischo, s. 1014, och dom av den 24 november 1987 i mål 223/85, RSV mot kommissionen, REG 1987, s. 4617, förstainstansrättens dom av den 24 april 1996 i de förenade målen T-551/93 och T-231/94—T-234/94, Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-247). Kommissionen har inte agerat med erforderlig omsorg och har felbedömt kraven på rättssäkerhet och god förvaltning när den kräver återbetalning av ett ekonomiskt stöd efter en alltför lång tid.
- 98 Sökanden har hävdade att kommissionen i förevarande fall beslöt att vidta åtgärder för att delvis återkräva stödet efter det att revisionsrättens rapport, vari såväl projektets förvaltning som kommissionens passivitet i detta ärende kritiserades, hade offentliggjorts. De uppgifter som de spanska myndigheterna tillsände revisionsrätten för utarbetandet av denna rapport hade emellertid tillsänts kommissionen tidigare.

- 99 Genom att inte vidta åtgärder förrän fem år efter det att återstoden av stödet hade utbetalats har kommissionen enligt sökandens mening underlåtit att agera inom rimlig tid. Kommissionen kan inte till sitt försvar hänvisa till sökandens eller de spanska myndigheternas attityd. Sökanden har nämligen hela tiden samarbetat och spontant framhållit de omtvistade omständigheterna och sänt de handlingar som de nationella myndigheterna krävt. Kommissionen har dock inte tagit något initiativ eller krävt någon ytterligare information av vem det än vara må.
- 100 Vad gäller fartyget Pondal framhöll sökanden dettas haveri i den första regelbundna verksamhetsrapporten och gjorde i den andra och den tredje regelbundna rapporten gällande de svårigheter den stött på för att ersätta detta fartyg. Dessa uppgifter sändes ånyo till de spanska myndigheterna, på deras begäran, i mars 1998. Kommissionen kan inte skylla på att två olika datum angetts beträffande det ovan avsedda haveriet, eftersom den från den 20 maj 1994, då den första regelbundna verksamhetsrapporten presenterades, kände till det nämnda haveriet. Trots att kommissionen från det datumet var informerad om haveriet utbetalade den hela stödet och vidtog ingen åtgärd eller krävde någon ytterligare information om detta haveri på fem år.
- 101 Vad gäller de två andra fartygen som överfördes från angolanskt vatten och att det gemensamma företaget upplöstes, redovisades detta i den tredje regelbundna verksamhetsrapporten liksom i en skrivelse som sökanden spontant tillsände de spanska myndigheterna för att beviljas tillstånd att byta tredje land. De spanska myndigheterna översände sökandens begäran till kommissionen, men denna uttalade sig aldrig för egen del.
- 102 Förstainstansrätten erinrar om att principen att handla inom rimlig tid utgör en allmän gemenskapsrättslig princip som kommissionen är skyldig att följa inom ramen för sitt förfarande (se förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1997 i de förenade målen T-213/95 och T-18/96, SCK och FNK mot kommissionen, REG 1997, s. II-1739, punkt 56).

- 103 Förstainstansrätten konstaterar att målet i förevarande fall karaktäriseras av att kommissionen periodvis har varit passiv. Således förflöt cirka nio månader utan att kommissionen vidtog någon åtgärd gentemot de spanska myndigheterna eller sökanden. Denna period började i september månad 1997 då kommissionen mottog den tredje regelbundna verksamhetsrapporten där det nämndes att de sista lossningarna av fisk från Angola skedde i mars 1995, att gemenskapsdelägarna, på grund av den angolanske delägarens agerande hade beslutat att sälja sina andelar i det gemensamma företaget till den angolanske delägaren och att köpa tillbaka projektets fartyg samt att fartygen hade överförts till en hamn i Nigeria där de reparerades fram till år 1996. Perioden avslutades den 26 juni 1998, vilket utgör datumet för den skrivelse där kommissionen, med hänsyn till de uppgifter som fanns i den regelbundna rapporten krävde närmare upplysningar av de spanska myndigheterna om projektets fullgörande.
- 104 Därefter förflöt mer än ett år utan någon åtgärd från kommissionens sida. Denna period började den 2 juli 1998 då kommissionen av de spanska myndigheterna mottog sökandens skrivelse av den 6 mars 1998 som innehöll förtydliganden om hur projektet förflöt och uppgift om att det gemensamma företagens fartyg hade lämnat angolanskt vatten under det första tertialet av år 1995 samt handlingar som visade att gemenskaps-skeppsredarna hade överlåtit sina andelar i det gemensamma företaget till den angolanske delägaren den 3 februari 1995. Perioden avslutades den 26 juli 1999 då kommissionen lät meddela de spanska myndigheterna och sökanden att den hade beslutat att inleda ett förfarande för att nedsätta stödet.
- 105 Åsidosättandet av principen att handla inom rimlig tid, under förutsättning att det har fastställts, motiverar emellertid inte automatiskt att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras (förstainstansrättens dom av den 20 april 1999 i de förenade målen T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 och T-335/94, LVM mot kommissionen, REG 1999, s. II-931, punkt 122, och av den 30 maj 2002 i mål T-197/00, Onidi mot kommissionen, REGP s. I-A-0000 och II-325, punkt 96).

- 106 Sökanden har hävdat att det förhållandet att det ifrågasatta beslutet antogs efter att en så lång tid av passivitet från kommissionens sida hade förflutit innebar en kränkning av dess berättigade förväntningar.
- 107 Förstainstansrätten erinrar emellertid om att principen om skydd för berättigade förväntningar enligt fast rättspraxis inte kan åberopas av ett företag som gjort sig skyldigt till en uppenbar överträdelse av gällande bestämmelser (domstolens dom av den 12 december 1985 i mål 67/84, Sideradria mot kommissionen, REG 1985, s. 3983, punkt 21, förstainstansrättens dom i det i punkt 97 ovan nämnda målet Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen, punkt 76, och dom av den 20 september 1999 i mål T-126/97, Sonasa mot kommissionen, REG 1999, s. II-2793, punkt 34). Om en stödmottagare inte respekterar ett villkor som är väsentligt för att stödet skall beviljas kan denna mottagare inte åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar för att hindra att kommissionen nedsätter det stöd som beviljats denna (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-142/97, REG 1998, s. II-3567, punkterna 97 och 105—107).
- 108 I förevarande fall är det fastslaget att sökanden i ett första skede har dolt för kommissionen att fartyget Pondal havererat och i ett andra skede har dolt det exakta datumet för detta haveri, trots den informations- och lojalitetsplikt som åligger dem som ansöker om och mottar stöd. Denna plikt ingår i stödsystemet som inrättats på fiskeriområdet och är väsentlig för systemets funktion. Vidare har sökanden inte uppfyllt det villkor som är väsentligt för att stöd skall beviljas och som gällde att utnyttja angolanskt vatten under tre år. De två andra fartygen i det gemensamma företaget lämnade nämligen det nämnda vattnet efter endast 21 månaders fiskeriverksamhet.
- 109 Det bör tilläggas att kommissionen aldrig har givit sökanden — vilket denna inte heller har påstått — någon försäkran om att den skall avstå från att nedsätta det aktuella stödet. Tvärtom är det sedan kommissionens skrivelse av den 26 juli 1999 klart visat att dess avsikt var att nedsätta stödet. Detta mål skiljer sig i det

hänseendet väsentligt från det fall som gav upphov till domen i mål RSV mot kommissionen som sökanden åberopat (se punkt 97 ovan). I det målet fann domstolen att mottagaren av ett rättsstridigt statligt stöd hade berättigade förväntningar på grund av det extremt långa förfarande som hade pågått mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten.

- 110 Mot denna bakgrund kan sökanden inte med framgång göra gällande att den påstått betydande tid som förflutit mellan kommissionens två åtgärder kränker sökandens berättigade förväntningar i fråga om att det stöd som den beviljats var av slutgiltig karaktär.
- 111 Sökanden kan inte heller påstå att rättsäkerhetsprincipen har åsidosatts. Första instansrätten erinrar härvid om att även om det finns anledning att säkerställa att rättssäkerhetskraven till skydd för enskildas intressen iakttas, är det enligt rättspraxis likaledes viktigt att göra en avvägning mellan dessa och kraven enligt legalitetsprincipen till skydd för allmänintresset och att ge de sistnämnda företräde när oegentligheterna är av sådan beskaffenhet att det skulle strida mot principen om likabehandling att inte ingripa mot dem (se bland annat domstolens dom av den 22 mars 1961, i de förenade målen 42/59 och 49/59, Snupat mot Höga myndigheten, REG 1961, s. 101, särskilt s. 159—161, och av den 12 juli 1962 i mål 14/61, Hoogovens mot Höga myndigheten, REG 1962, s. 485, särskilt s. 516—523, och dom i det i punkt 97 ovan nämnda målet *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*). Även om den betydande tid under vilken kommissionen inte vidtar några åtgärder avseende ett företag eventuellt kan utgöra ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, skall betydelsen av kriteriet för omfattningen av denna tidrymd nyanseras i varje enskilt fall (dom i det i punkt 97 ovannämnda målet *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, punkt 119).
- 112 Eftersom det i förevarande fall är fastslaget att allvarliga oegentligheter begåtts avseende tillämpliga bestämmelser och avseende den informations- och lojalitetsplikt som åvilar sökanden i egenskap av mottagare av ett ekonomiskt gemenskapsstöd, måste rättssäkerhetsprincipen, om man antar att denna påverkats av de perioder kommissionen varit passiv, under alla förhållanden ge vika för intressena att skydda gemenskapens ekonomiska intressen.

- 113 Förstainstansrätten framhåller vidare att det, förutom ett incitament till bedrägeri, skulle innebära en kränkning av likabehandlingen av mottagare av stöd på fiskeriområdet, att bibehålla hela stödet trots sådana oegentligheter som förekommit (se domen i det i punkt 97 ovan nämnda målet *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, punkt 120). Det skulle nämligen innebära att sökanden behandlades på det sätt som gäller för stödmottagare som omsorgsfullt har uppfyllt sina skyldigheter medan, sökanden, till skillnad från dessa, inte har agerat på det sättet.
- 114 Med hänsyn till ovanstående kan talan inte vinna bifall på grunden avseende åsidosättande av omsorgsprincipen och principen om god förvaltning.

Grunden avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen

- 115 Inom ramen för denna grund har sökanden hävdat att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras i den del stödet avseende fartygen *Periloja* och *Sonia Rosal* nedsatts eftersom detta utgör en oproportionerlig åtgärd i förhållande till den oegentlighet som gjorts gällande. Sökanden har åberopat fem omständigheter till stöd för sitt påstående.
- 116 Sökanden har för det första gjort gällande att kommissionen har underlåtit att beakta att de omständigheterna att fartygen *Periloja* och *Sonia Rosal* lämnat Angola, att de avförts från det angolanska registret i mars 1995 och att de överförts till ett annat gemensamt företag som tillhörde sökanden orsakats av dåliga relationer med den angolanske delägaren och motiverades av sökandens vilja att garantera att verksamheten fortsatte. Kommissionen har vidare underlåtit att beakta att sökandens fartyg förblev ekonomiskt lönsamma och att i första hand gemenskapens marknad tillgodosågs. Efter att gemenskaps-skeppsredaren köpt tillbaka fartygen och de avförts från det angolanska registret låg fartygen stilla under nästan två år i Nigeria där de reparerades. Därefter förmådde den nämnde skeppsredaren registrera dem i Kamerun och lyckades

erhålla erforderliga fiskelicenser så att de nu är verksamma i kamerunskt vatten i ett gemensamt företag som kommissionen godkänt. Sökanden föredrog att invänta ett godkännande från de lokala myndigheterna innan den begärde tillstånd att få byta tredje land. Sedan detta godkännande erhållits ansökte den hos kommissionen och erbjöd sig att presentera en regelbunden rapport med en redogörelse av dessa fartygs verksamhet i Kamerun efter perioden för gemenskapens ingripande och detta för att kompensera det tidigare tillfälliga avbrottet i deras verksamhet. Kommissionen lät emellertid aldrig sig avhöras angående denna ansökan.

- 117 Sökanden har för det andra gjort gällande att sättet att beräkna den tidsproportionella nedsättningen i förevarande fall också strider mot proportionalitetsprincipen. Kommissionen reducerade nämligen stödet beträffande de två berörda fartygen till det bidrag som gäller vid slutgiltig överföring till ett tredje land trots att det strukturella målet för det gemensamma företaget, nämligen att fortsätta dessa två fartygs verksamhet för att i första hand tillgodose gemenskapsmarknaden, hela tiden säkerställdes.
- 118 Sökanden har för det tredje gjort gällande att kommissionen har underlåtit att beakta de omständigheter, som nämns i punkt 116 ovan, som visar att någon bedrägeriavsikt eller allvarlig försummelse inte förekommit. Dessutom har kommissionen inte beaktat sökandens goda tro. Sökanden har hela tiden samarbetat med kommissionen genom att tillhandahålla denna alla uppgifter som krävts och genom att upplysa om fartygens verksamhet även efter perioden för gemenskapens ingripande.
- 119 För det fjärde har sökanden kritiserat kommissionen för att inte ha beaktat det uttryckliga stöd som de spanska myndigheterna lämnat beträffande sökandens begäran om att få byta tredje land.
- 120 Sökanden har för det femte hävdats att det ifrågasatta beslutet, enligt vilket sökanden förpliktas att återbetala en stor del av det stöd som beviljats nästan tio

år tidigare, har en betydande negativ verkan på dess situation samtidigt som det enda den kan kritiseras för är att en rent administrativ formalitet inte iakttagits, nämligen kravet att i förhand få godkännande av kommissionen att byta tredje land.

- 121 Förstainstansrätten påpekar inledningsvis att denna grund gäller det ifrågasatta beslutet endast i den del detta innebär att det stöd som beviljats för fartygen Periloja och Sonia Rosal nedsätts. Den genomgångna grunden avser inte den del av kommissionens beslut där det stöd som beviljats för fartyget Pondal dras in.
- 122 Sedan detta klarlagts erinrar förstainstansrätten om att det enligt proportionalitetsprincipen, vilken fastslagits i tredje stycket i artikel 5 EG, enligt fast rättspraxis krävs att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det eftersträlvade målet (se bland annat domstolens dom av den 17 maj 1984 i mål 15/83, *Denkavit Nederland*, REG 1984, s. 2171, punkt 25, och förstainstansrättens dom av den 19 juni 1997 i mål T-260/94, *Air Inter mot kommissionen*, REG 1997, s. II-997, punkt 144).
- 123 Gemenskapens institutioner åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning då det rör sig om bedömningen av en invecklad ekonomisk situation, vilket är fallet inom fiskepolitiken (domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-179/95, *Spanien mot rådet*, REG 1999, s. I-6475, punkt 29, och av den 25 oktober 2001 i mål C-120/99, *Italien mot rådet*, REG 2001, s. I-7997, punkt 44). Domstolsprövningen av att en sådan behörighet har utövats rättsenligt skall därvid begränsas till en kontroll av att det vid utövandet av denna behörighet inte har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk och att institutionen inte på ett uppenbart sätt har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 februari 1996 i de förenade målen C-296/93 och C-307/93, *Frankrike och Irland mot kommissionen*, REG 1996, s. I-795, punkt 31).

- 124 Kommissionen kan, i enlighet med artikel 44.1 första strecksatsen i förordning nr 4028/86, besluta att sätta ned stödet ”om projektet inte genomförs som planerat”. I förevarande fall är det fastslaget att de två fartygen, utan godkännande i förhand från kommissionen, slutgiltigt lämnade angolanskt vatten innan det gemensamma företags obligatoriska treåriga verksamhetsperiod hade löpt ut. Enligt beslutet om beviljande förutsattes fartygen nyttja detta vatten och projektet har således inte genomförts som planerat. Kommissionen hade således fog för att nedsätta stödet avseende dessa två fartyg.
- 125 Kommissionen har dessutom beaktat det faktum att det stöd som sökanden beviljats, vad gäller fartygen Periloja och Sonia Rosal, bestod av två delar, nämligen: ”dels ett belopp motsvarande bidraget för slutgiltig överföring till ett tredje land, dels ett belopp som är proportionellt i förhållande till den period de berörda fartygen bedrivit verksamhet i Angolas vatten jämförd med den bestämda 36-månadersperioden, beräknat per månad med avdrag för det belopp som motsvarar bidraget för en slutgiltig överföring” (elfte skälet i det ifrågasatta beslutet). Kommissionen har, vilket sökanden inte har förnekat, gjort nedsättning endast på den del av stödet som avsåg fartygens verksamhetsperiod i angolanskt vatten, utan att ifrågasätta det belopp som beviljats för den slutgiltiga överföringen av dessa fartyg till ett tredje land.
- 126 Sökanden har inte bestritt uppgifterna i det ifrågasatta beslutet (trettonde skälet) enligt vilka de två berörda fartygen endast var verksamma i angolanskt vatten under 21 månader. Det framgår dessutom av samma skäl i det ifrågasatta beslutet att, tvärtemot vad sökanden påstått, stödet avseende dessa två fartyg inte har reducerats till nivån för bidrag för slutgiltigt överförande utan har, vad gäller delen avseende fartygens verksamhetsperiod, nedsatts med ett belopp av 15/36 (2 x 57 260 euro), det vill säga i förhållande till den period fartygen inte varit

verksamma i angolanskt vatten jämförd med den bestämda perioden på 36 månader. Denna tidsproportionella nedsättning tycks således vara helt proportionell i förhållande till den konstaterade underlåtenheten.

127 Även om man i enlighet med vad sökanden påstått medger att de två berörda fartygen efter att de lämnat angolanskt vatten år 1995 fortsatte att sörja för att i första hand gemenskapsmarknaden tillgodoseddes, vilket kan ifrågasättas eftersom, såsom sökanden angett, dessa fartyg legat stilla i nästan två år i Nigeria för reparation, är det inte desto mindre så, som har framhållits i punkterna 85—87 ovan, att villkoret att utnyttja vattnen tillhörande det tredje land som avses i beslutet om beviljande, i förevarande fall angolanskt vatten, är av grundläggande betydelse för gemenskapspolitiken avseende fiske och förbindelserna med tredje land. Att detta villkor inte följts innebär följaktligen att ett väsentligt villkor för att bevilja stöd har åsidosatts vilket motiverar den tidsproportionella nedsättning som beslutats i förevarande fall.

128 Till detta kommer det förhållandet att sökanden, vilket kommissionen framhållit i sina inlagor, har brustit i sin informations- och lojalitetsplikt. I den andra regelbundna rapporten, daterad den 19 juni 1995, som omfattade det gemensamma företags verksamhetsperiod mellan den 20 maj 1994 och den 20 maj 1995, angav sökanden inte, trots att den intygat på heder och samvete att uppgifterna i rapporten var tillförlitliga, att de två berörda fartygens verksamhet i angolanskt vatten hade upphört, att de avförts från det angolanska registret och att de sålt sina andelar i det gemensamma företaget under denna period. Det var först den 31 januari 1997, det vill säga nära två år efter de omtvistade omständigheterna, som sökanden för första gången informerade de spanska myndigheterna om svårigheterna att driva det gemensamma företaget på grund av den angolanske delägarens krav och om att de två fartygen överförts till ett gemensamt företag etablerat i Kamerun samt begärde ett byte av tredje land och hemställde att få presentera den tredje regelbundna verksamhetsrapporten utifrån den nya verksamhetssituationen med avseende på dessa fartyg. Det var först i den tredje regelbundna verksamhetsrapporten som tillsändes kommissionen i september 1997 som sökanden klart angav att de sista lossningarna av fisk från Angola skedde i mars 1995, att gemenskapsdelägarna, på grund av de svårigheter

som hängde samman med den angolanske delägarens beteende, beslutat att sälja sina andelar i det gemensamma företaget till den nämnde delägaren och att köpa tillbaka de fartyg som berördes av projektet samt att fartygen, sedan de köpts tillbaka, hade överförts av sökanden till en hamn i Nigeria där de reparerades fram till år 1996.

129 Förstainstansrätten konstaterar således att sökanden under cirka två år dolde för kommissionen att ett väsentligt villkor för stödets beviljande inte hade uppfyllts.

130 Av ovanstående genomgång (punkterna 124—129) framgår det, tvärt emot vad sökanden påstått, att den oegentlighet som denna gjort sig skyldig till beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal inte enbart består i att en administrativ formalitet avseende krav på förhandsgodkännande från kommissionen för att byta tredje land inte har iakttagits. Ett väsentligt villkor för stödets beviljande, nämligen att de två berörda fartygen skulle utnyttja angolanska fiskeresurser under tre år, har inte uppfyllts. Dessutom har sökanden under cirka två års tid dolt det faktum att dessa fartyg hade lämnat angolanskt vatten. Sådana omständigheter utgör ett allvarligt åsidosättande av skyldigheter som är väsentliga för att systemet med ekonomiskt gemenskapsstöd på fiskeriområdet skall kunna fungera. Sökandens argument om att särskilda omständigheter lett till att fartygen överförts till ett annat tredje land, om dess goda tro i detta mål och om det tillstyrkande som de spanska myndigheterna lämnade i fråga om bytet av tredje land, föranleder inte någon annan bedömning av de allvarliga åsidosättandena som konstaterats avseende fartygen Periloja och Sonia Rosals verksamhet.

131 Av prövningen av denna grund framgår att sökanden inte har visat att den nedsättning som kommissionen har beslutat i förevarande fall avseende stödet för fartygen Periloja och Sonia Rosal varit oproportionerligt i förhållande till de underlåtenheter som kritiserats och syftet med de aktuella bestämmelserna.

- 132 Det bör också tilläggas att i fråga om ekonomiska gemenskapsstöd kan kommissionen, om en skyldighet av grundläggande betydelse har åsidosatts, såsom i förevarande fall det gemensamma företagens skyldighet att under föreskriven period bedriva fiskeriverksamhet i angolanskt vatten och skyldigheten att lojalt informera kommissionen om situationen för de fartyg som tillhörde detta företag, besluta att dra in stödet utan att kränka proportionalitetsprincipen (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 12 oktober 1995 i mål C-104/94, Cereol Italia, REG 1995, s. I-2983, punkt 24). Gemenskapsdomstolen har fastställt att endast möjligheten att en oegentlighet medför att stödet dras in helt, i stället för att sättas ned i förhållande till det belopp som motsvarar oegentligheten, kan skapa den avskräckande verkan som är nödvändig för en bra förvaltning av den berörda strukturella fondens medel (dom av den 24 januari 2002 i det i punkt 52 ovan nämnda målet Conserve Italia mot kommissionen, punkt 101).
- 133 Med hänsyn till ovanstående är det inte visat att proportionalitetsprincipen har åsidosatts och talan kan således inte vinna bifall på denna grund.
- 134 Med hänsyn till samtliga ovanstående skäl skall talan ogillas.

Rättegångskostnader

- 135 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 mars 2003.

H. Jung

Justitiesekreterare

K. Lenaerts

Ordförande